

TRANSFORMACIJE GRAFA FUNKCIJE... U VIRTUALNOM RAZREDU UPORABOM GEOGEBRA GRUPE

dr. sc. Željka Dijanić
Srednja škola Čazma

Osmi kongres nastavnika matematike

PMF, Zagreb, 3. 7. 2018.

www.menti.com

>

27 87 63

$$f_1(x) = x^2 - 5 \quad f_2(x) = \frac{1}{x+3} \quad f_3(x) = 2\sqrt{1-x}$$

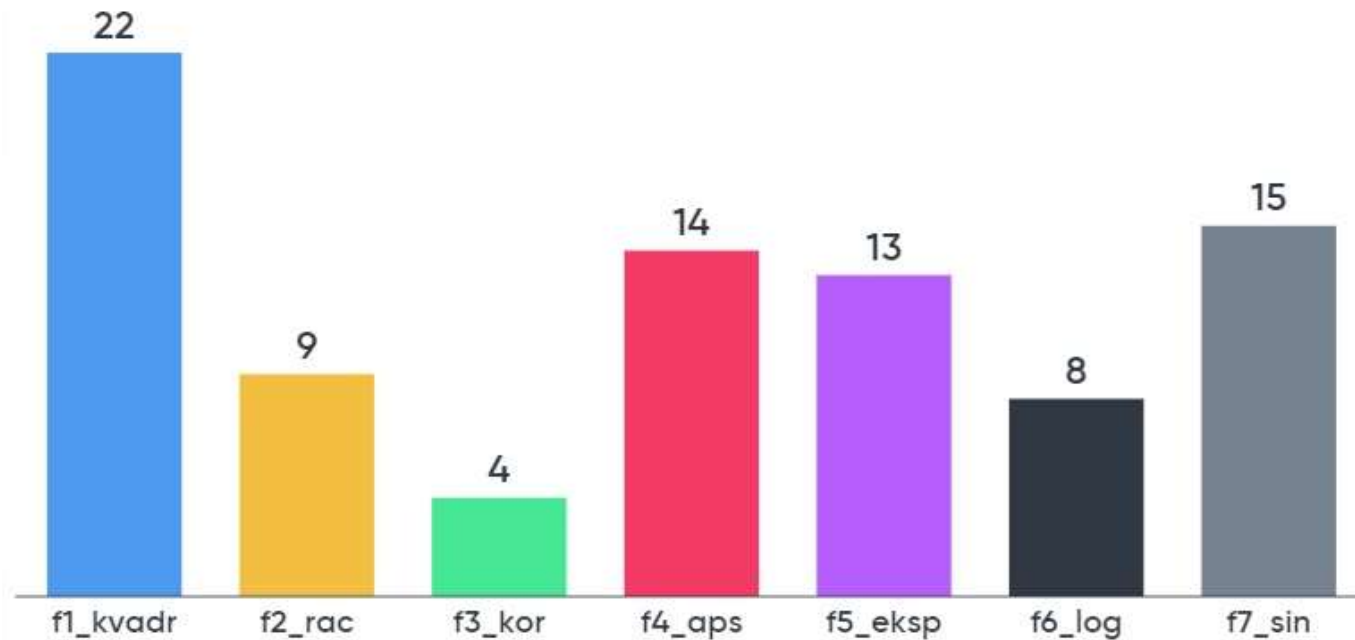
$$f_4(x) = |-2x+1|-3 \quad f_5(x) = 3^{x-2} + 1$$

$$f_6(x) = -\log_2(x+4) \quad f_7(x) = \frac{1}{2} \sin\left(2x - \frac{\pi}{3}\right)$$

www.menti.com > 27 87 63

Koje funkcije graf bi vaš prosječni učenik maturant znao nacrtati?

U nastavi ...

- kvadratna funkcija – 2. razred
- trigonometrijske funkcije – 3. razred
- kompozicija funkcija – 4. razred (???)
  - pomak po osi x: $g(x)=f(x-a)$
  - pomak po osi y: $g(x)=f(x)+a$
  - simetrija prema osi y: $g(x)=-f(x)$
  - apsolutna vrijednost: $g(x)=|f(x)|$
  - ...

KAKO... a da je brzo i efikasno?

- učenje otkrivanjem
- digitalni obrazovni sadržaj
- interaktivni aplet + pitanje = zaključak
- e-knjiga GeoGebre
- virtualni razred – GeoGebra grupa

Transformacije grafa funkcije

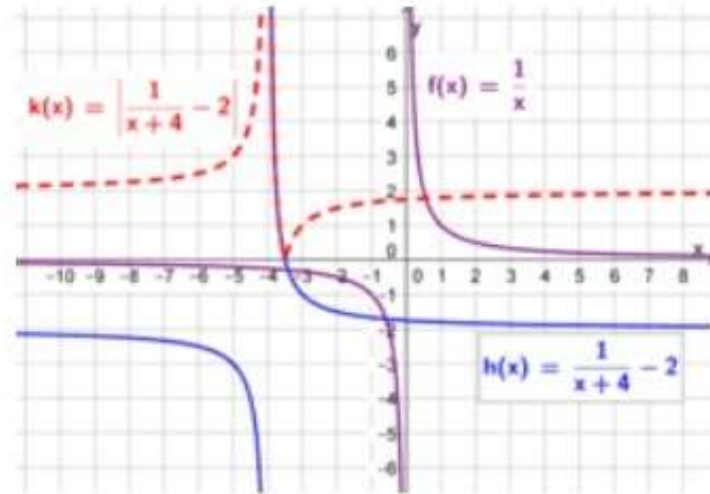
Otkrivamo i sami zaključujemo

KVIZ... Jesmo li shvatili?

A sada sami crtamo!

Transformacije grafa funkcije

Autor: Željka Dijanić

Sadržaj

Otkrivamo i sami zaključujemo

1. Graf funkcije $g(x)=f(x-a)$
2. Graf funkcije $g(x)=f(x)+a$
3. Graf funkcije $g(x)=-f(x)$
4. Graf funkcije $g(x)=f(-x)$
5. Graf funkcije $g(x)=|f(x)|$
6. Graf funkcije $g(x)=a \cdot f(x)$

KVIZ... Jesmo li shvatili?

- Zadatak A.
- Zadatak B.
- Zadatak C.
- Zadatak D.

A sada sami crtamo!

- Zadatak 01. Nacrtaj graf $g(x) = \ln(x-2)+5$
- Zadatak 02. Nacrtaj graf $g(x) = \sqrt{4-x}-3$
- Zadatak 03. Nacrtaj graf $g(x) = -(x+6)^2+2$
- Zadatak 04. Nacrtaj graf $g(x) = 4 - \frac{1}{5+x}$
- Zadatak 05. Nacrtaj graf $g(x) = |3-2^{(x-4)}|$

Virtualni razred

- komunikacija učenik – nastavnik
- dijeljenje digitalnih materijala
- predaja učeničkih radova
- praćenje napretka učenika
- vrednovanje učeničkih radova
- davanje povratne informacije

← IZVRSNI SREDNJA BBŽ

Objave Članovi Materijali Vrednovanje

Filteri: KVIZ... Jesmo li shvatili? Transformacije grafa funkcije - Otkrivamo i sami zaključujemo

	Zadatak B.	Zadatak C.	1. Graf funkcij...	2. Graf funkcij...	3. Graf funkcij...	4. Graf funkcij...
Učenik 1	✓	✓	✓	✓	✓	📄
Učenik 2	✓	✓	✓	📄	📄	📄
Učenik 3	✓	✓	✓	✓	📄	📄
Učenik 4	✓	✓	✓	✓	📄	✓
Učenik 5	📄	📄	✓	✓	📄	✓
Učenik 6	📄	📄	✓	✓	📄	📄
Učenik 7	✓	✓	✓	📄	📄	✓
Učenik 8	📄	📄	✓	✓	✓	📄

ZAKLJUČAK 1.

Kako na temelju grafa funkcije $f(x)$ nacrtati graf funkcije $g(x) = f(x-a)$?

Zapiši riječima svoj zaključak...

A

Vrijednost a pomiče funkciju lijevo na x osi kada je negativna, a desno kad je pozitivna.

f_x

Željka Dijanić 10. veljače 2018. 10:34

Zamijenila si lijevo i desno, minus je dio formule pa kada je a pozitivan u formuli piše minus i to se pomiče desno. Al shvatila si bit . 👍

Anita 12. veljače 2018. 15:09

Vrijednost a pomiče funkciju lijevo na x osi kada je pozitivna, a desno kad je negativna.

A

Nacrtamo graf $f(x) = x^{**2}$. Ako je a pozitivan, graf mičemo desno po x osi za apsolutno od a. Ako je a negativan graf mičemo lijevo po x osi za apsolutno od a.

f_x

Željka Dijanić 10. velj 2018. 10:34

Bravo! 👍

Sakrij_(1)

ZAKLJUČAK 3.

Kako na temelju grafa funkcije $f(x)$ nacrtati graf funkcije $g(x) = -f(x)$?

Zapiši riječima svoj zaključak...

$g(x)$ i $f(x)$ su simetrični s obzirom na x-os.

Nacrtamo graf $f(x)$. Potom obrnemo sve y vrijednosti, pozitivne ucrtamo kao negativne, negativne kao pozitivne u istoj vrijednosti. X-evi ostaju isti.

Vrijednosti koje su pozitivne postaju negativne, a vrijednosti koje su negativne postaju pozitivne.

Tako što ćemo sve vrijednosti $f(x)$ zamijeniti njihovim suprotnim vrijednostima tj. zrcalit ćemo funkciju $f(x)$ s obzirom na os x

Ako je riječ o $f(x) = 1/x$, tada jedna točka mora biti $(-1, -1)$ ili $(1, 1)$, odnosno i x i y istovremeno moraju biti pozitivni ili negativni. Ako je riječ o funkciji $g(x) = -(1/x)$, tada jedna točka mora imati pozitivan x, a y negativan i obrnuto. Npr. $(1, -1)$ i $(-1, 1)$.

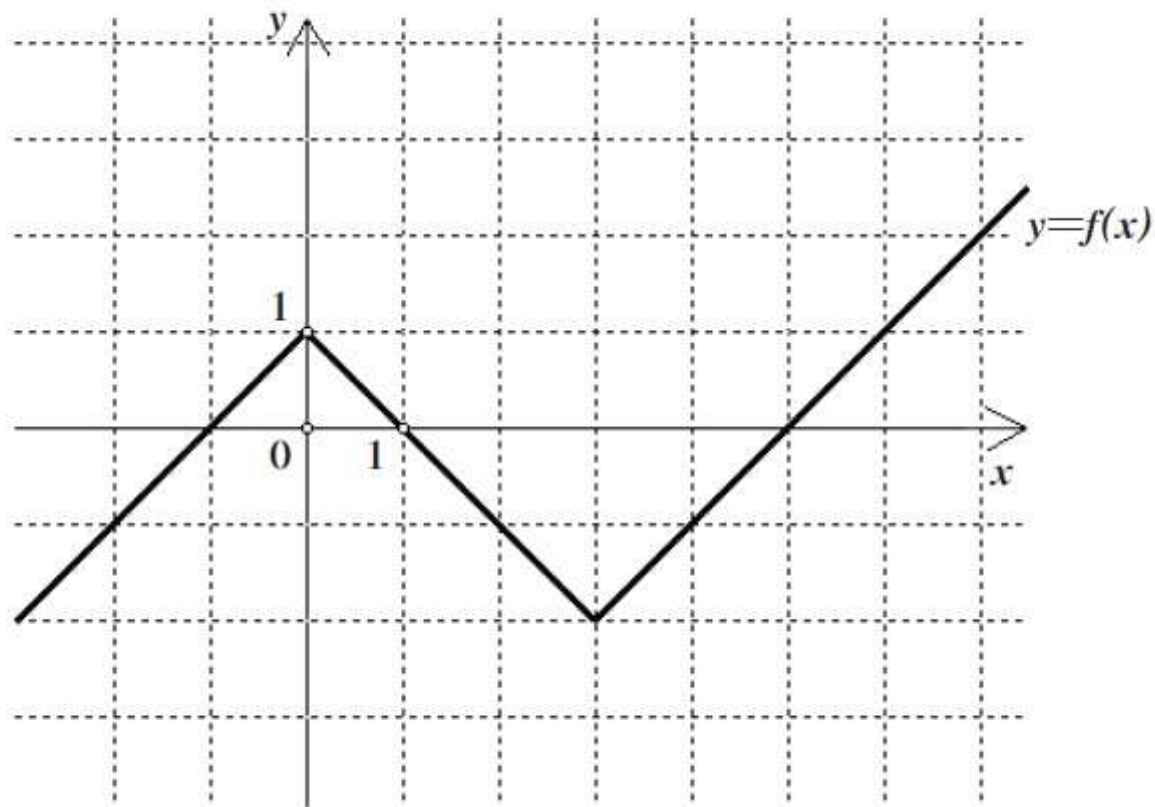
Što smo postigli?

- otkrili nove spoznaje
- povezali stara i nova znanja
- zapisali vlastiti zaključak
- razvijali točan i precizan matematički izričaj
- priprema za državnu maturu

Državna matura, ljetno 2010.

17. Na slici je graf funkcije f .

U istome koordinatnome sustavu nacrtajte graf funkcije g takve da je $g(x) = f(x) + 1$.

Državna matura, jesen 2010.

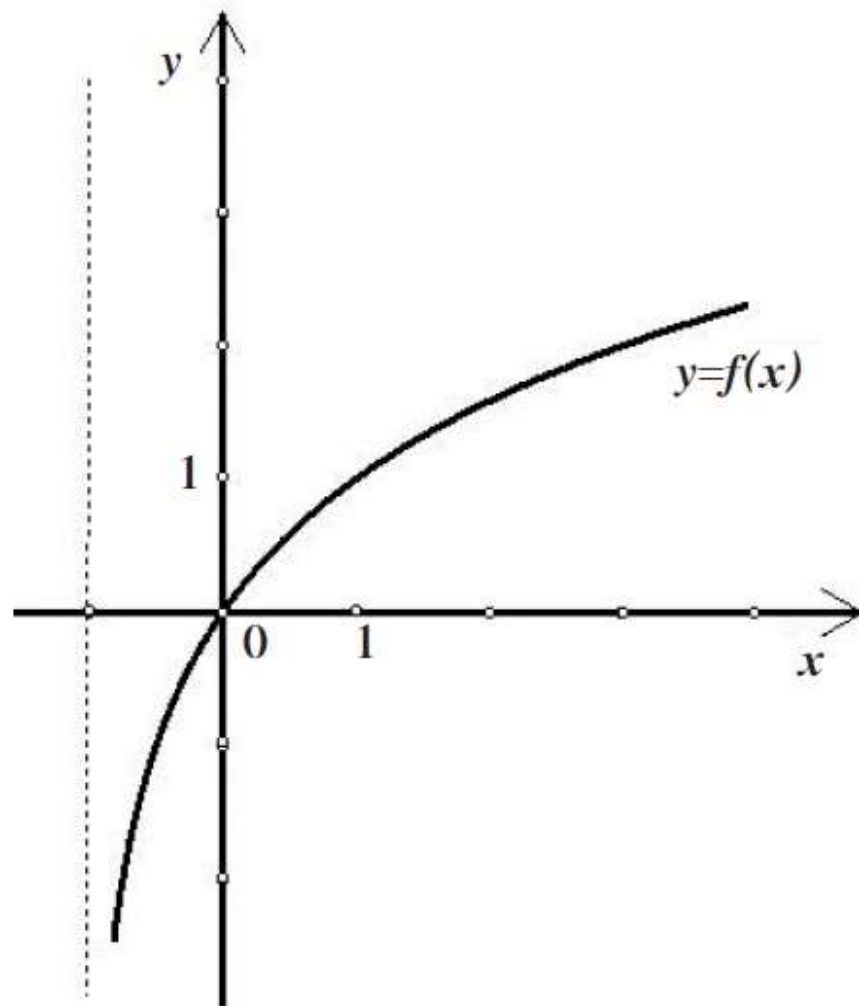
6. Graf koje funkcije je prikazan na slici?

A. $f(x) = \frac{2}{3}x$

B. $f(x) = -\frac{2}{3}x^2 - \frac{8}{3}x$

C. $f(x) = 2^{1+\frac{x}{3}} - 2$

D. $f(x) = \log_2(x+1)$

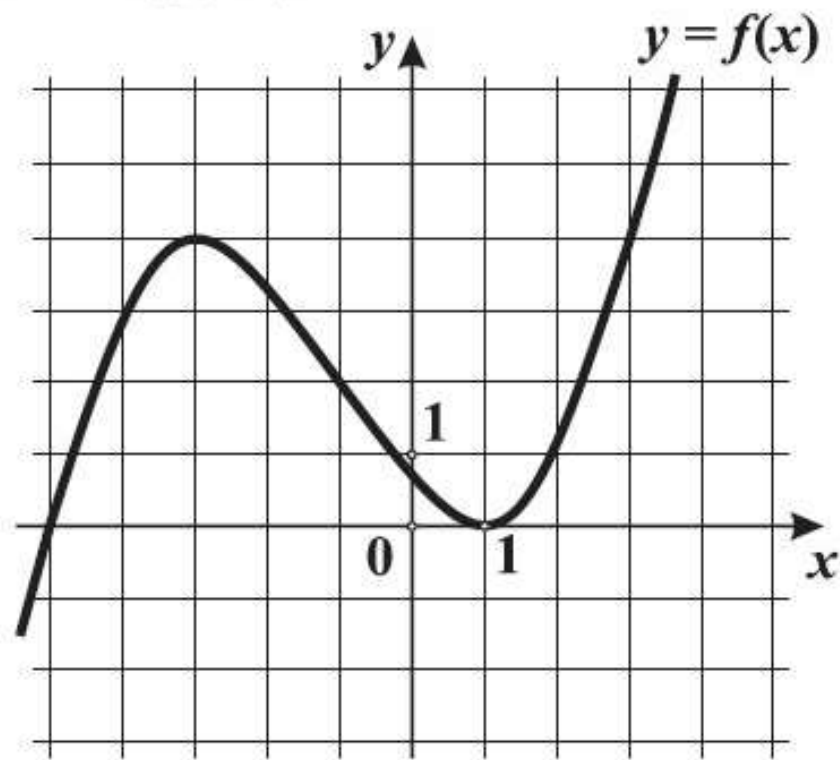

Državna matura, ljeeto 2014.

22.2. Na slici je prikazan graf funkcije f .

Funkcija g zadana je formulom $g(x) = f(x+1) + 2$.

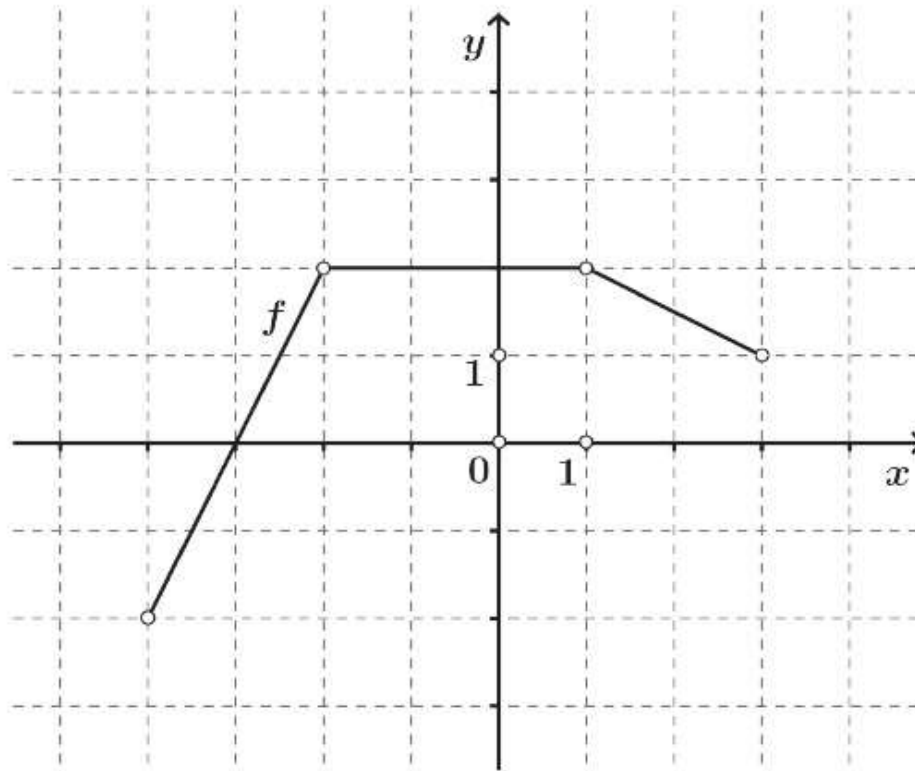
Kolika je vrijednost $g(-2)$?

Državna matura, ljetno 2017.

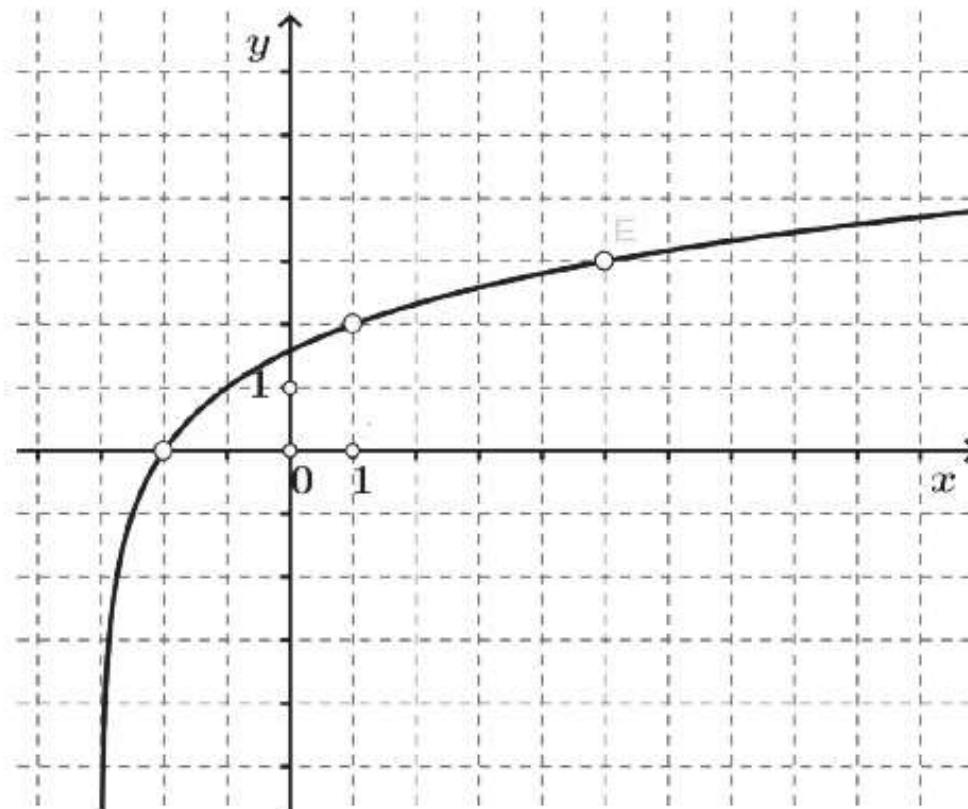
- 26.2. U zadanome koordinatnome sustavu prikazan je graf funkcije f definirane na intervalu $[-4, 3]$. U tome koordinatnom sustavu nacrtajte graf funkcije $g(x) = |f(x)| - 1$.

Državna matura, jesen 2017.

28.3. Graf funkcije $f(x) = \log_b(x+a)$ prikazan je na slici.

Odredite vrijednosti cijelih brojeva a i b .

Državna matura, ljetno 2018.

28. Na slici je prikazan graf funkcije f koja je definirana na intervalu $[-3, 5]$.

Neka je g funkcija takva da vrijedi $g(x) = -2f(x+3)$. Za koju vrijednost x

funkcija g poprima maksimalnu vrijednost i koliko ta maksimalna vrijednost iznosi?

